

Sayı : E-32661919-610- **137**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

19.12./2025

7/35771

G.K. 36

7/35777

G.K. 36

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/35782

G.K. 36

İlgi : a) 04/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1727315 sayılı yazınız.

7/35874

b) 04/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1728292 sayılı yazınız.

G.K. 36

c) 07/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1730994 sayılı yazınız.

7/35957

ç) 12/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1733357 sayılı yazınız.

G.K. 37

d) 12/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1733959 sayılı yazınız.

7/35960

e) 19/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1737875 sayılı yazınız.

G.K. 37

f) 27/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1746655 sayılı yazınız.

7/35962

G.K. 37

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e-f)'de kayıtlı yazıyla iletilen Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/35771, Muğla Milletvekili Cumhur UZUN'un 7/35777, Kayseri Milletvekili M. Baki ERSOY'un 7/35782, Trabzon Milletvekili Yavuz AYDIN'ın 7/35874, Trabzon Milletvekili Sibel SUIÇMEZ'in 7/35957, Gaziantep Milletvekili Sevda KARACA'nın 7/35960, Şanhurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/35962, Balıkesir Milletvekili Serkan SARI'nın 7/36045, Tokat Milletvekili Kadim DURMAZ'ın 7/36160, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/36363, İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/36365 ve Mersin Milletvekili Ali BOZAN'ın 7/36693 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

7/36045

G.K. 41

7/36160

G.K. 41

7/36363

G.K. 45

7/36365

G.K. 45

7/36693

G.K. 50

Ek: Bilgi (23 Sayfa)

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

7/36693

G.K.50

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALİ BOZAN'IN 7/36693 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM), Anadolu'da 11. yüzyıldan itibaren sanat, ticaret ve ekonomi alanlarına ışık tutan esnaf ve sanatkâr kurumu niteliğindeki Ahilik kültürüne dayanan iş yeri tabanlı mesleki eğitimi öne çıkaran bir programdır. Cumhuriyet sonrası çıraklık eğitimine ilişkin ilk yasal düzenleme 1977'de 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile yapılmış, 1986'da çıkarılan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esaslar belirlenmiştir. 1977 yılından bugüne mesleki eğitim merkezleri bir mesleki ve teknik eğitim program türü olarak uygulanmaya devam etmektedir. Mesleki eğitim merkezi programı 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır.

Mesleki eğitim merkezi programı, ortaokul mezunlarına yönelik işletmelerde pratik eğitim ve okulda teorik eğitimi bir araya getiren dört yıllık bir örgün eğitim programıdır. Bu program, öğrencileri iş hayatına hazırlayarak hem mesleki beceriler kazanmalarını hem de öğrencilerin genel kültürlerini geliştirmelerini amaçlamaktadır. MESEM'e kaydolabilmek için en az 14 yaşında olmak ve ortaokul mezunu olmak gereklidir. Öğrenciler, bir işletmeyle yapılan sözleşme doğrultusunda haftada dört gün iş yerinde pratik eğitim alırken haftada bir gün de okulda mesleki teorik dersler ve genel kültür dersleri görürler. Bu süreçte düzenli olarak yapılan beceri sınavlarını başarıyla tamamlayan öğrenciler; 11. sınıfta kalfalık, 12. sınıfta ise ustalık belgesi almaya hak kazanmaktadır.

Bu program örnekleri farklı ülkelerde de bulunan iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak örgün eğitim kapsamında olup öğrenciler teorik eğitimlerini okulda pratik eğitimlerini ise işletmelerde usta öğretici gözetiminde ve koordinatör öğretmenlerin kontrolünde belirli bir program dâhilinde almaktadırlar. Bu programda isteyen öğrenciler eğitim süresi boyunca fark derslerini de tamamlayarak mezun olduklarında ustalık belgesi yanında ortaöğretim diploması almakta ve yükseköğrenimlerine devam edebilmektedirler.

İşletmelerde yapılan beceri eğitimleri mesleki eğitimin tamamlayıcısı olarak ulusal mevzuata ve uluslararası sözleşmelerde belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 138 No'lu Asgari Yaş Sözleşmesinin 6'ncı maddesi asgari yaşa ilişkin hükümlerin mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olan işlerde uygulanmayacağını ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin mesleki eğitim kapsamında işletmelerde bulunması ve burada beceri eğitimi almaları çocuk işçiliği kapsamında değerlendirilmemektedir.

Ülkemizin nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılanması çerçevesinde öğrencilerin ilgi, istek, yetenek ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkarılması, başarılı ve mutlu olabilecekleri bir mesleği seçmeleri için meslekler hakkında bilgilendirilmeleri, eğitim sistemi ile çalışma hayatı arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda mesleki eğitim merkezleri ülkemizin meslek sahibi insan ihtiyacını karşılayabilmek adına çalışmalarını sürdürmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2024/36 sayılı Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği konulu Genelge'si çerçevesinde öğrencilerin staj/beceri eğitimi yaptıkları işletmelerde verilen eğitimin, müfredata ve mevzuata uygunluğu konularında gerekli inceleme ve denetimler yapılmaktadır. Ayrıca 2024/36 sayılı Genelge'de, işletmelerin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hükümlerine göre iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alması ve valiliklerce takibinin yapılması hususu belirtilmiştir.